

Sygn. akt III K 45/18

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 września 2018r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze Wydział III Karny

w składzie:

przewodniczący: SSO Daniel Strzelecki

protokolant: Sylwia Piliszewska

bez udziału prokuratora

w sprawie o wydanie wyroku łącznego

wobec skazanego M. L.

urodzonego dnia (...) w Z.

syna I. i J. z domu B.

skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 9 stycznia 2017r. w sprawie sygn. akt II K 1161/16 za przestępstwo z art. 157§1 k.k. popełnione w dniu 18 marca 2016r. na karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;
2. Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 19 czerwca 2017r. w sprawie sygn. akt II K 260/17 za przestępstwo z art. 244 k.k. popełnione w dniu 3 stycznia 2017r. na karę 8 (ośmiu) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;
3. Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 4 września 2017r. w sprawie sygn. III K 2/17 za:
 - a) przestępstwo z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomani w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od dnia 6 do dnia 19 czerwca 2016r. na karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności i karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny po 20zł (dwadzieścia złotych) każda;
 - b) przestępstwo z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomani w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od lutego 2016r. do dnia 20 czerwca 2016r. na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;
 - c) przestępstwo z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomani popełnione w okresie od lutego 2016r. do dnia 20 czerwca 2016r. na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności i karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny po 20zł (dwadzieścia złotych) każda

za które to przestępstwa wymierzono mu karę łączną 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności i karę łączną 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny po 20zł (dwadzieścia złotych) każda;

I. na podstawie art. 85§1 i 2 k.k. i art. 86§1 k.k. i art. 87§1 k.k. w zw. z art. 569§1 i 2 k.p.k. łączy kary ograniczenia wolności wymierzone skazanemu M. L. wyrokami opisanymi w pkt. 1 i 2 części wstępnej wyroku łącznego i karę

łącną pozbawienia wolności wymierzoną skazanemu wyrokiem opisanym w pkt. 3 części wstępnej wyroku łącznego i wymierza mu karę łączną 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 63§1 k.k. w zw. z art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w pkt. I części dyspozytywnej wyroku łącznego kary łącznej pozbawienia wolności zalicza skazanemu okresy odbytych przez niego kar ograniczenia wolności w sprawach opisanych w pkt. 1 i 2 części wstępnej wyroku łącznego, jak i okres odbytej przez niego kary łącznej pozbawienia wolności w sprawie opisanej w pkt. 3 części wstępnej wyroku łącznego;

III. na podstawie art. 572 k.p.k. w pozostałym zakresie postępowanie umarza;

IV. na podstawie art. 624§1 k.p.k. zwalnia skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów procesu.

UZASADNIENIE

M. L. został prawomocnie skazany następującymi wyrokami:

4. Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 9 stycznia 2017r. w sprawie sygn. akt II K 1161/16 za przestępstwo z art. 157§1 k.k. popełnione w dniu 18 marca 2016r. na karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

5. Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 19 czerwca 2017r. w sprawie sygn. akt II K 260/17 za przestępstwo z art. 244 k.k. popełnione w dniu 3 stycznia 2017r. na karę 8 (ośmiu) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

6. Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 4 września 2017r. w sprawie sygn. III K 2/17 za:

d) przestępstwo z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomani w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od dnia 6 do dnia 19 czerwca 2016r. na karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności i karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny po 20zł (dwadzieścia złotych) każda;

e) przestępstwo z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomani w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od lutego 2016r. do dnia 20 czerwca 2016r. na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

f) przestępstwo z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomani popełnione w okresie od lutego 2016r. do dnia 20 czerwca 2016r. na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności i karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny po 20zł (dwadzieścia złotych) każda

za które to przestępstwa wymierzono mu karę łączną 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności i karę łączną 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny po 20zł (dwadzieścia złotych) każda.

Dowód: dane o karalności k. 12-14; wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 4 września 2017r. w sprawie sygn. akt III K 2/17 k. 16-18; wyrok Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 19 czerwca 2017r. w sprawie sygn. akt II K 260/17 k. 28; wyrok Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 9 stycznia 2017r. w sprawie sygn. akt II K 1161/16 k. 29.

M. L. karę pozbawienia wolności odbywał w systemie programowego oddziaływania, a zadania wynikające z tego programu realizował w stopniu umiarkowanym. W warunkach izolacji penitencjarnej wykonywał on też zatrudnienie na stanowisku nieodpłatnym, w charakterze pomocy kuchennej. Skazany w sposób właściwy respektował zasady określone w regulaminie wykonywania kary pozbawienia wolności oraz porządku wewnętrznym i prawidłowo funkcjonował w zakładzie karnym typu półotwartego. W stosunku do przełożonych przyjmował właściwą postawę, a relacje ze współosadzonymi miał zgodne relacje, nie stosowano wobec niego środków przymusu bezpośredniego, nie był też uczestnikiem zdarzeń nadzwyczajnych, nie odnotowano u niego ponadto zachowań agresywnych. M. L. nie był też karany dyscyplinarnie, zaś 2 – krotnie nagradzono go regulaminowo za zdyscyplinowanie i prace nieodpłatne, a

jego zachowanie w czasie odbywania kary nie budziło zastrzeżeń. Skazany nie uczestniczył w podkulturze więziennej i stronił od jej negatywnych przejawów.

Dowód: opinia o skazanym Zakładu Karnego nr 1 we W.

z dnia 29 maja 2018r. k. 34-36.

Wniosek adw. G. K. – obrońcy skazanego M. L. o wydanie wobec niego wyroku łącznego zasługiwał na uwzględnienie. Z przyczyn jurydycznych połączeniu węzłem kary łącznej orzekanej wyrokiem łącznym podlegały jednakże nie tylko te kary, które zostały wskazane we wniosku, który zainicjował niniejsze postępowanie.

Rozważając w pierwszej kolejności zagadnienie, jakie przepisy statuujące instytucję kary łącznej należało zastosować w sprawie M. L., należało zauważyć, że ustawą z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie w dniu 1 lipca 2015r., istotnie przemodelowano zasady orzekania w przedmiocie kary łącznej. W treści art. 19 ust. 1 powołanej ustawy przewidziano, że przepisów rozdziału IX ustawy, o której mowa w art. 1 (Kodeksu karnego – dopisek S.O.), w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Brzmienie tego unormowania mogłoby zatem sugerować, że w sytuacji, gdy jeden z wyroków skazujących uprawomocnił się po dniu 1 lipca 2015r., to do łączenia sankcji znajdującej będą zastosowanie obowiązujące po tej dacie przepisy art. 85 k.k. Niemniej jednak należało zaaprobować zaprezentowany w doktrynie prawa karnego materialnego pogląd, zgodnie z którym, jeżeli przynajmniej jeden z wyroków skazujących uprawomocnił się po wejściu w życie wskazanej ustawy, zaś co najmniej jeden z czynów, za które orzeczono podlegającą łączeniu sankcję, został popełniony przed tą datą, to problem konkurencji ustawy dawnej i obowiązującej należy rozstrzygać na płaszczyźnie art. 4§1 k.k. – J. Majewski, Komentarz do niektórych przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw [w:] Kodeks karny. Komentarz do zmian 2015, LEX 2015, teza 2 do art. 19. Rzecz bowiem w tym, że art. 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. nie stawia jednoznacznego zastrzeżenia, iż do kar orzeczonych przed dniem 1 lipca 2015r. stosować trzeba art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed tą datą. W treści tego unormowania jednoznacznie zastrzeżono przeciwnie, że w sytuacji łączenia kar orzeczonych wyrokami, które uprawomocniły się przed tą datą i po niej, może zająć „(...) potrzeba orzeczenia kary łącznej (...)” na zasadach określonych ustawą nowelizującą, przy czym prawodawca doprecyzował w dalszej części cytowanego przepisu, że taka sytuacja może wystąpić „(...) w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy (nowelizującej – dopisek S.O.)”.

Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazania wymagało to, że wszystkie podlegające połączeniu węzłem kary łącznej orzekanej wyrokiem łącznym kary zostały wymierzone M. L. za przestępstwa popełnione przez niego po dniu 30 czerwca 2015r. Konsekwencją takiego stanu rzeczy było zatem to, że także wyroki skazujące, którymi osądzono te przestępstwa, zostały opublikowane, jak i uprawomocniły się po tej dacie, a to oznaczało, że również przepisy normujące instytucję kary łącznej, które obowiązywały od dnia 1 lipca 2015r., należało zastosować w niniejszym procesie. Nie wystąpiła zatem możliwość oceniania w kontekście art. 4§1 k.k., czy unormowania rozdziału IX Kodeksu karnego obowiązujące do dnia 30 czerwca 2015r., były dla skazanego względniejsze od tych przepisów po ich nowelizacji powołaną ustawą z dnia 20 lutego 2015r.

Dodać ponadto należało, że w korelacji temporalnej statuowanej w art. 85 k.k. w jego brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015r., a pozwalającej na połączenie wymierzonych M. L. sankcji węzłem kary łącznej orzekanej wyrokiem łącznym, pozostawały kara ograniczenia wolności i kara grzywny wymierzone mu wyrokami w sprawach o sygn. akt II K 1099/13 oraz II K 644/14. Sankcje te, jako różnorodnej, nie podlegały jednak połączeniu. Kolejny realny zbieg przestępstw pozostających w takiej korelacji występował w odniesieniu do sankcji orzeczonych w sprawach o sygn. akt II K 1204/16, II K 1161/16, II K 260/17 oraz III K 2/17. Skoro jednak pierwszym z tych wyroków wymierzono skazanemu karę grzywny, a pozostałymi kary różnorodnej, tj. ograniczenia wolności i pozbawienia wolności, toteż możliwość połączenia odnosiła się wyłącznie do kar wymierzonych za przestępstwa popełnione przez M. L. po dniu 30 czerwca 2015r., a więc tych opisanych w części wstępnej wyroku łącznego. Tymczasem zwrócono już

uwagę na to, że w takiej sytuacji procesowej zastosowanie znaleźć mogły wyłącznie przepisy statuujące instytucję kary łącznej obowiązujące od dnia 1 lipca 2015r.

Analizując natomiast zagadnienie łączenia kar wymierzonych M. L. wszystkimi wyrokami skazującymi opisanymi w części wstępnej wyroku łącznego, jako że wymierzone tymi orzeczeniami kary podlegały wykonaniu, i uwzględniając wskazania zawarte w treści art. 85a k.k., sąd doszedł do przekonania, że łączność podmiotowo - przedmiotowa tych zachowań pozwalała na zastosowanie wobec niego zasady zbliżonej do asperacji z jej ukierunkowaniem ku zasadzie kumulacji. Zauważenia bowiem na wstępie wymagało to, że najkorzystniejsza dla skazanego zasada absorpcji powinna znajdować zastosowanie w sytuacji, gdy pomiędzy czynami, za które wymierzono kary podlegające łączeniu, zachodziłaby istotna podmiotowo - przedmiotowa zbieżność.

Rozważając zatem kwestię podmiotowo - przedmiotowej łączności analizowanych czynów opisanych w części wstępnej wyroku łącznego, dostrzegać z jednej strony należało, że wszystkie te przestępstwa M. L. popełnił działając z zamiarem bezpośrednim. Nie można było jednak z drugiej strony abstrahować od tego, że czynami tymi zamierzał naruszyć różnorodne dobra prawnie chronione, jako że zachowaniem, które było przedmiotem osądu w sprawie sygn. akt II K 1161/16 godził on w zdrowie, przestępstwem osądzonym w sprawie sygn. akt II K 260/17 naruszył on dobro w postaci prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, zaś zachowaniem skazanego, które były przedmiotem rozstrzygnięcia w sprawie sygn. akt III K 2/17, towarzyszyła motywacja ukierunkowana na naruszenie dobra chronionego w postaci obowiązującego w kraju systemu reglamentowania dostępu do substancji psychoaktywnych. Wzgląd na te okoliczności pozwalał zatem na stwierdzenie, że chociaż motywacje towarzyszące M. L. przy popełnianiu analizowanych przestępstw charakteryzowały się bezpośredniością. Tym niemniej w sferze woluntatywnej skazanego w czasie popełniania tych przestępstw zachodziły istotne różnice, jako że zmierzał on do naruszenia różnorodnych dóbr podlegających prawnocarnej ochronie.

Analiza okoliczności przedmiotowych pozostających w tym zbiegu realnym czynów zabronionych popełnionych przez M. L., a osądzonych w sprawach opisanych w części wstępnej wyroku łącznego, prowadziła natomiast do wniosku, że nie zostały one bynajmniej popełnione w krótkich odstępach czasowych. Wszak ustawowe znamiona tych przestępstw zostały przez skazanego zrealizowane w okresie od dnia 18 marca 2016r. do dnia 3 stycznia 2017r. To zaś oznaczało, że owe czyny zabronione popełnił on w okresie przeszło 9 miesięcy. Nie można było także tracić z pola widzenia tego, że dopuszczając się tych przestępstw skazany działał w różnych i odległych miejscach, skoro zachowań osądzonych wyrokami w sprawach o sygn. akt II K 1161/16 oraz II K 260/17 dopuścił się we W., natomiast ustawowe znamiona przypisanych mu wyrokiem skazującym w sprawie sygn. akt III K 2/17 przestępstw zrealizował m.in. w P.. Co więcej, M. L. dopuszczając się przestępstw tworzących analizowany zbieg realny godził w różnorodne dobra prawnie chronione. Wszak pierwszym chronologicznie wyrokiem, który tworzył analizowany zbieg, naruszył on podlegające prawnocarnej ochronie dobro w postaci zdrowia człowieka, a kolejnym chronologicznie wyrokiem godził w prawidłowość funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, aby przestępstwami osądzonymi ostatnim z wyroków skazujących naruszyć dobro chronione w postaci krajowego systemu reglamentowania dostępu do substancji psychoaktywnych.

Z omówionych wyżej przyczyn odnoszących się do podmiotowo – przedmiotowej łączności zachowań opisanych w pkt. 1 - 4 części wstępnej wyroku łącznego należało zatem definitywnie wykluczyć możliwość przyjęcia, że analizowane działania M. L. stanowiły emanację realizacji tego samego lub przynajmniej zbliżonego planu.

Przy określaniu wymiaru kary łącznej w odniesieniu do sankcji orzeczonych wobec skazanego za przestępstwa opisane w części wstępnej wyroku łącznego, sąd uwzględnił również jego funkcjonowanie społeczne. Przy analizie tego zagadnienia na pierwszy plan wysuwało się spostrzeżenie, zgodnie z którym przed publikacją orzeczenia opisanego w pkt. 1 części wstępnej wyroku łącznego skazany dopuścił nie tylko przestępstw opisanych w części wstępnej wyroku łącznego, ale także kilku innych przestępczych zachowań, którymi również, co do zasady, godził w systemową ochronę społeczeństwa przed negatywnymi skutkami zażywania narkotyków, w zdrowie, ale również w prawidłowość funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Zważywszy zatem na ugruntowaną linię życiową M. L., która charakteryzowała się pasmem popełnionych przez niego przestępstw, jak i uwzględniając fakt, że pomimo

stosunkowo młodego wieku od wielu lat wchodził w konflikt z prawem karnym, dojść należało do narzucającego się wręcz wniosku, że jego funkcjonowanie w warunkach nieizolacyjnych należało ocenić jednoznacznie negatywnie.

Wprawdzie z opinii o M. L. sporządzonej w Zakładzie Karnym nr 1 we W. wynikało niezbitcie, że w okresie jego izolowania zachowywał się poprawnie, co więcej, wykonywał zatrudnienie. Nie można było jednak abstrahować od tego, że zadania wynikające z wdrożonego wobec niego systemu programowego oddziaływania realizował on w stopniu umiarkowanym.

W konkluzji tego fragmentu wyводу godziło się zauważyć, że wyrokiem opisanym w pkt. 1 części wstępnej wyroku łącznego skazano M. L. na karę 1 roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym, przy czym sankcja ta podlegała wykonaniu, jako że skazany przed jego osadzeniem wykonał zaledwie 159 godzin pracy. Za występki opisany w pkt. 2 tej części wyroku łącznego wymierzono mu karę 8 miesięcy ograniczenia wolności z identycznym zakresem obowiązków, przy czym do wykonywania tej pracy nie zdażył on przed jego umieszczeniem w zakładzie karnym przystąpić, natomiast za przestępstwa opisane w pkt. 3 tej części wyroku łącznego skazano go na karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, przy czym również ta sankcja podlegała wykonaniu. Tym samym sąd przy określaniu wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności dla tego realnego zbiegu, przy uwzględnieniu opisanego w art. 87§1 k.k. mechanizmu redukcyjnego związanego z łączeniem kary ograniczenia wolności z karą pozbawienia wolności, dysponował możliwością określenia granic kary łącznej pozbawienia wolności na pułapie od 1 roku i 8 miesięcy do 2 lat i 9 miesięcy.

Stosownie zatem do brzmienia art. 85§1 i 2 k.k. i art. 86§1 k.k. i art. 87§1 k.k. w zw. z art. 569§1 i 2 k.p.k. połączono M. L. kary ograniczenia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w pkt. 1 i 2 części wstępnej wyroku łącznego i karę łączną pozbawienia wolności wymierzoną mu wyrokiem opisanym w pkt. 3 tej części wyroku łącznego. Z naprowadzonych wyżej powodów traktujących o podmiotowo – przedmiotowej łączności ciągów przestępstw i przestępstw, za które skazano M. L. w/w wyrokami, wymierzono mu karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Działając zaś w oparciu o treść art. 63§1 k.k. w zw. z art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej wobec M. L. kary łącznej pozbawienia wolności zaliczono mu okresy odbytych przez niego kar ograniczenia wolności w sprawach opisanych w pkt. 1 i 2 części wstępnej wyroku łącznego, jak i okres odbytej przez niego kary łącznej pozbawienia wolności w sprawie opisanej w pkt. 3 tej części wyroku łącznego.

Jako że nie zachodziły podstawy połączenia orzeczonej wobec M. L. wyrokiem w sprawie sygn. akt II K 1161/16 nawiązki, ani także kary łącznej grzywny wymierzonej mu wyrokiem w sprawie sygn. akt III K 2/17, czy też orzeczonych wobec niego tymże wyrokiem przepadek, to w tym zakresie postępowanie o wydanie wyroku łącznego na podstawie art. 572 k.p.k. umorzono. Dodać też należało, że skazany wykonał grzywny wymierzone mu wyrokami w sprawach o sygn. akt III K 126/11, II K 644/14 i II K 1204/16.

Jakkolwiek pewne kontrowersje może budzić pogląd najwyższej instancji sądowej wyrażony w wyroku z dnia 12 kwietnia 2013r., III KK 401/12, OSNKW 2013/8/68, tym niemniej wskazać lojalnie należało, że zyskał on akceptację w judykaturze. Podnieść zatem na kanwie tego rozstrzygnięcia należało, że skoro w czasie publikacji niniejszego wyroku łącznego w odniesieniu do kary wymierzonej M. L. wyrokiem w sprawie sygn. akt III K 126/11 upłynął już skutecznie okres probacji, jak i dalsze 6 miesięcy, jednak w związku z nowelizacją z dniem 1 lipca 2015r. art. 76§1 k.k. i brzmieniem intertemporalnego art. 21 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, kara ta nie uległa dotychczas zatarciu, to połączenie jej węzłem kary łącznej było niedopuszczalne, bowiem otwierało hipotetycznie możliwość zarządzenia wykonania tej kary łącznej. Tymczasem wykonanie orzeczonej w sprawie sygn. akt III K 126/11 kary łącznej pozbawienia wolności z powodu upływu terminów z art. 76 k.k. nie mogło zostać zarządzone.

Działając zaś w oparciu o treść art. 624 k.p.k., z uwagi na fakt izolowania M. L., zwolniono go od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów procesu.